

Inkubační fáze vývoje řešení

-

Podrobné informace k výzvě a bližší popis klíčových aktivit

Milí zájemci, milé zájemkyně o realizaci projektu v inkubační fázi vývoje řešení,

rádi bychom Vám představili, z čeho byste měli při přemýšlení o Vašem projektu vycházet, co je smyslem inkubační fáze a jaké typy projektů bude možné podpořit.

Z čeho vycházíme

- hlavní znaky, které jsou zásadní pro úspěšné inovační projekty a způsob práce v této výzvě, jsme vyjádřili ve formě „[Principů proč a jak](#)“. Principy se prolínají všemi oblastmi a aktivitami, jež se v projektech odehrávají a je důležité být s nimi v souladu. Principy vychází z dobrých i špatných zkušeností inovačních projektů v OPZ.

Co je účelem podpory projektů na vývoj řešení

- chceme podpořit realizátory, kteří chtějí změnit tíživou situaci některé z cílových skupin, mají nápady, které by mohly fungovat, nebo chtějí přijít na nové a potřebují je víc prozkoumat, rozvést, vyzkoušet a ověřit

Co je inkubační fáze vývoje řešení

- Jak vyplývá z několika Principů, pro budoucí úspěch řešení je podstatná příprava v podobě:
  - **hlubokého poznání potřeb a problémů** cílové skupiny
  - **prozkoumání dostupných dat a zkušeností** vztahujících se k nim
  - **vyzkoušení/otestování, zda vaše nápady cílovou skupinu opravdu pozitivně ovlivňují**
- chceme vám umožnit, abyste na tuto zásadní část vývoje řešení/vylepšení stávající služby měli dostatek času, prostředků a kapacit
- **inkubační fáze je tedy prostor pro Vás ponořit se do problému, který řešíte, porozumět jeho hlavním příčinám, dozvědět se co nejvíce o vašich klientech a vyzkoušet, zda to, s čím přicházíte, se opravdu setkává s jejich potřebami.** V inkubační fázi byste ideálně měli objevit, v čem přesně spočívá problém a hledat a následně testovat jeho možná řešení.

Co může následovat

- Pro někoho bude inkubační fáze i fází jedinou, protože potřeboval pouze projít hlubším poznáním problému a cílové skupiny a otestovat základní prototypy. Díky tomu mohl vylepšit službu či dokonce fungování své organizace
- Někdo bude potřebovat pokračovat dál, aby vyzkoušel funkčnost řešení na větším počtu klientů a dobře ji vyhodnotil, zejména pokud cílí na systémovou změnu. Pro tyto typy projektů bude následně vyhlášena realizační fáze vývoje řešení. Zároveň bude možné přihlásit se i do jiné výzvy v rámci OPZ+ či realizovat projekt za podpory dalších donorů.

Jak poznám, že se moje řešení hodí do inkubační fáze vývoje řešení?

Níže uvádíme modelové situace, které jsou do inkubační fáze vhodné, a ve kterých byste mohli najít i tu svou. Jedná se o základní typy, které jsme vytvořili ze zkušeností z OPZ. Předpokládáme, že v praxi se budou prolínat a doplňovat. Měly by vám především přiblížit, na jaké potřeby organizací umíme v rámci výzvy reagovat.

Vývoj nového řešení/služby

Vaše situace: Jsme si vědomi problému a potřeb našich klientů, který se nám nedaří uspokojivě řešit. Naše stávající služby na problém nestačí. Prozkoumali jsme situaci v ČR i v zahraničí, ale nenašli jsme vhodný a použitelný model. Problém klientů je relevantní a podložený daty.

Vaše ambice: Chceme přijít na to, jak klienty lépe podpořit. Ještě více se ponoříme do problému a vytvoříme různé možnosti řešení a ty otestujeme. S koncem projektu chceme vědět, která řešení mají největší potenciál a jak budeme dále pracovat na jejich rozvoji a ověření.

Příklad projektu z OPZ: [CEDR](#)

Změna / úprava systému

Vaše situace: V oblasti, ve které působíme, vnímáme problém na úrovni systému. Jednotliví aktéři o sobě nevědí, případně si nerozumí, nefunguje komunikace, respekt a spolupráce. Domníváme se, že bez změny systému se nelze v řešení problémů klientů posunout.

Vaše ambice: Chceme porozumět aktérům na všech úrovních systému, chceme znát jejich potřeby a budovat dialog o tom, jak společně měnit systém, aby lépe fungoval. S koncem projektu chceme mít nastavený způsob spolupráce a vědět, na co a jak se budeme dále zaměřovat.

Příklad projektu z OPZ: [Hledáme rodiče](#), [Vysočina](#), [Skill centrum](#)

Ověření řešení (služby, nástroje)

Vaše situace: Máme nové řešení (nově vyvinuté, převzaté, případně už ho déle používáme), o kterém si myslíme, že pomáhá našim klientům a potřebujeme zjistit, jestli opravdu funguje.

Vaše ambice: Chceme prokázat, zda to, co děláme, funguje a zlepšuje život našich klientů. Chceme navázat spolupráci s evaluátory a všemi potřebnými aktéry a nachystat robustní design evaluace, který nám umožní prokázat funkčnost našeho řešení.

Příklad projektu z OPZ: [Centrum terapie autismu](#)

Převzetí, přizpůsobení (a ověření) řešení odjinud

Vaše situace: Víme o řešení (v zahraničí, nebo používané jinde v ČR), které bychom rádi v naší organizaci začali používat. Známe velmi dobře potřeby naší cílové skupiny a problémy a věříme, že je námi vyhlédnuté řešení pro ni to nejvhodnější.

Vaše ambice: Chceme řešení blíže prozkoumat a otestovat, zda a jak ho potřebujeme upravit. Zároveň chceme ověřit, zda řešení funguje a je pro naše klienty vhodné. S koncem inkubační fáze chceme mít připraveno přizpůsobení nástroje na naše podmínky a jasný plán, jak prokázat jeho účinnost.

Příklad projektu z OPZ: [Namaste care](#)

Rozvoj služeb (a) vaší organizace

Vaše situace: Vnímáme, že v naší organizaci stávající nastavení služeb/procesů neřeší optimálně problémy našich klientů (např. obsah služby, vstup klientů do služby, předávání klientů, komunikace, návaznost mezi službami). Potřebujeme zjistit proč.

Vaše ambice: Chceme se naučit aktivně hledat možnosti, jak zlepšit naši práci. V rámci projektu prozkoumáme, proč naše služby nefungují, jak bychom si přáli. Navrheme možné způsoby řešení (prototypy), které opakovaně otestujeme a postupně zavedeme do praxe.

Příklad projektu z OPZ: [Rubikon 83](#)

Bližší specifikace podporovaných aktivit

Následující výčet zahrnuje celou šíři aktivit, kterou můžete v projektech realizovat. Ne všechny jsou pro vás relevantní, bude záležet na vašem zaměření a typu projektu. V rámci podporovaných aktivit (body „a“ – „e“) jsou níže uvedeny příklady činností, které vám mohou pomoci dostat se k funkčnímu řešení. Jedná se o typové vymezení, přičemž můžete přijít i se svými myšlenkami a návrhy, jak konkrétní činnosti v klíčových aktivitách modifikovat, či zrealizovat jiným způsobem, tak, aby optimálně vedly k cílům projektu.

Vždy však v inkubační fázi musí být provedeny aktivity zaměřené na prozkoumání problému a potřeb cílové skupiny (viz bod „a“ níže) a také na testování prototypů řešení s klienty (viz bod „b“).

Rozvoj kapacit příjemce a partnerů (bod „e“) nelze podpořit samostatně, jako jedinou aktivitu projektu.

a) Poznání skutečného problému, jeho reálných příčin a potřeb cílové skupiny

- Rešerše dostupné literatury a evidence, v rámci které se zjišťuje:
  - Co se o problému ví ve vědeckých kruzích?
  - Jaké teorie pomáhají problém poznat, pochopit a osvětlit?
  - Jakými cestami může vést řešení problému?
  - Proč by tato řešení mohla fungovat?
- Zjišťování potřeb klientů a relevantních aktérů
  - Empatické / hloubkové rozhovory
  - Pozorování, stínování
  - Uživatelský výzkum
- Analýza a interpretace získaných informací
  - Analýza a interpretace získaných dat

b) Testování možných řešení problému

- ideace, tedy vytváření nápadů, které mohou problém řešit
- prioritizace – výběr nadějných řešení
- vytváření prototypů na základě informací zjištěných při identifikaci pravé příčiny problému
- testování prototypů – výběr nejlepších řešení a ověření jejich potenciálu na základě rychlého testování prototypu na (malém) vzorku cílové skupiny.

c) Navázání spolupráce se všemi důležitými aktéry

- analýza stakeholderů, tvorba empatických map a person
- vyhledávání vhodných organizací a jednotlivců pro spolupráci při tvorbě řešení (může se jednat o neziskové organizace, veřejnou správu, univerzity, uživatele, komunity, zahraniční partnery, nezávislé experty)
- dojednání aktivní spolupráce s relevantními aktéry
- vzájemné sladění v oblasti znalostí, očekávání a způsobů spolupráce

d) Vyhodnocování

- průběžný sběr dat a zjišťování co ne/funguje
- navázání spolupráce s evaluátory, propojení evaluace a projektu
- hledání dostupných dat (datových zdrojů) a možností ověření řešení
- příprava evaluačního designu pro ověření řešení
- příprava na případnou realizaci cost-benefit analýzy

e) Rozvoj kapacit příjemce a partnerů

- vzdělávání ve věcné oblasti, na kterou se projekt zaměřuje
- zvyšování kapacit v oblasti designového myšlení, designu zaměřeného na člověka (HCD), behaviorálních teorií, thinking with an open mind, networkingu, nastavení příjemné atmosféry v práci a identifikace a úprava procesů nutných pro to, aby se dalo testovat, vyhodnocovat, sdílet a průběžně upravovat služby organizace

Povinné výstupy všech projektů

Níže uvedené výstupy projektu musí být uvedeny v indikátoru 805000¹.

1) Shrnující dokument – Co jsme v inkubaci zjistili a co jsme se naučili?

S koncem projektu budeme chtít, abyste vytvořili dokument, ve kterém shrnete, co a proč jste v rámci projektu dělali, jak se projekt vyvíjel, co všechno jste zkusili a jak se vším plánujete dál naložit. Tento dokument je nutné předložit nejpozději se závěrečnou zprávou o realizaci projektu. Dokument popíše příběh vašeho projektu v inkubaci, měl by sloužit k tomu, aby si čtenář dokázal představit, jak projekt probíhal a proč.

Dokument bude obsahovat:

- shrnutí průběhu projektu: co všechno jsme kdy dělali (jaké aktivity probíhaly), odkud kam jsme došli, co jsme všechno zkusili
- popis rozhodnutí, která v projektu proběhla (proč jsme se vydali právě touto cestou, proč jsme zkusili toto, a ne něco jiného, na základě čeho rozhodnutí proběhla)
- shrnutí výstupů, aneb co vše jsme vytvořili
- co jsme zjistili, jak jsme to použili a jak budeme využívat dál po skončení projektu
- co jsme se naučili, co nás překvapilo

2) Krátké shrnutí projektu a jeho výstupů

Druhým povinným výstupem je materiál na jednu stranu A4 o projektu, který shrne jeho průběh a výsledky. Tento materiál je nutné předložit nejpozději se závěrečnou zprávou o realizaci projektu. Bude sloužit pro prezentaci projektu a jeho výstupů a zjištění.

---

¹ Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních). Aby se tyto dokumenty daly započítat do hodnoty indikátoru 805000, tak musí naplnit jeho definici – podstatné je zejména jejich zveřejnění.